COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 1.7.2025
COM(2025) 346 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind stadiul pregătirilor pentru punerea în aplicare deplină a Regulamentului VIS în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/1134.

Rezumat

Articolul 11 alineatul 3 din Regulamentul (UE) 2021/1134[1] de modificare, *printre altele,* a Regulamentului (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS)[2] prevede obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un **raport** anual privind situația actuală a pregătirilor pentru punerea în aplicare deplină a regulamentului. Acesta este **cel de al treilea raport al Comisiei.**

Punerea în aplicare a noii arhitecturi informatice în materie de migrație, frontiere și securitate reprezintă piatra de temelie pentru instituirea unuia dintre cele mai moderne sisteme de gestionare a frontierelor din lume. Sistemul de informații privind vizele (VIS) face parte integrantă din această arhitectură. Pentru a asigura punerea în aplicare deplină și în timp util, statele membre ale UE și țările asociate spațiului Schengen, agențiile UE și Comisia ar trebui să înainteze împreună. Este important ca fiecare parte să își asume responsabilitatea de a se asigura că sistemul poate deveni operațional în același timp, evitându-se astfel întârzierile suplimentare și costurile ridicate.

În ansamblu, punerea în aplicare a sistemului VIS revizuit este în grafic. În urma adoptării Regulamentului (UE) 2021/1134 de modificare din 7 iulie 2021, Comisia a început imediat discuțiile în cadrul comitetului relevant și al grupului de experți cu privire la cele 12 **acte de punere în aplicare și acte delegate** necesare pentru dezvoltarea noilor funcționalități ale sistemului VIS revizuit. Lucrările au continuat în 2024, cele 12 acte de punere în aplicare și acte delegate aflându-se în prezent în diferite etape ale procedurii de adoptare. S-au adoptat șapte acte, în timp ce celelalte cinci sunt în curs de pregătire de către Comisie.

[1] Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele (JO L 248, 13.7.2021, p. 11, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R1134-20210713).

[2] Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, 13.8.2008, p. 60, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02008R0767-20231227).

1. Introducere

VIS a fost instituit prin Decizia 2004/512/CE a Consiliului[3] pentru a permite schimbul de date privind vizele între statele membre. Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului (Regulamentul VIS)[4] a stabilit:

- scopul și funcționalitățile VIS și responsabilitățile aferente;
- condițiile și procedurile pentru schimbul de date privind vizele de scurtă ședere între statele membre în vederea facilitării examinării cererilor de viză de scurtă ședere și a deciziilor referitoare la acestea.

VIS a început să funcționeze la 11 octombrie 2011 și a fost implementat treptat în toate consulatele statelor membre, în perioada octombrie 2011 – februarie 2016.

Printre obiectivele VIS se numără îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul vizelor, a cooperării la nivel consular și a consultărilor care au loc între autoritățile centrale responsabile în domeniul vizelor, prin facilitarea schimbului de date între statele membre cu privire la cererile de viză și la deciziile referitoare la acestea. VIS are ca scop, *printre altele*, următoarele obiective:

- să simplifice procedura de solicitare a vizelor;
- să prevină fenomenul de „visa shopping”;
- să faciliteze combaterea fraudei de identitate;
- să acorde sprijin privind identificarea tuturor persoanelor care nu îndeplinesc sau nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, ședere sau rezidență pe teritoriul statelor membre;
- să faciliteze stabilirea statului membru responsabil cu examinarea unei cereri de protecție internațională în temeiul Regulamentului (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[5].

La 2 august 2021, a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2021/1134 (Regulamentul VIS revizuit), care modifică, *printre altele*, Regulamentul VIS. VIS revizuit va oferi autorităților care eliberează vize informații esențiale privind solicitanții de vize Schengen de ședere pe termen scurt, permițându-le totodată polițiștilor de frontieră să depisteze călătorii care pot prezenta riscuri în materie de securitate. Noile norme extind, de asemenea, domeniul de aplicare al VIS – în special prin adăugarea solicitanților și a titularilor de vize de lungă ședere și de permise de ședere – cu respectarea deplină a cerințelor privind protecția datelor. Acest lucru va asigura faptul că autoritățile relevante dispun la momentul oportun de informațiile de care au nevoie. Noile norme vor permite verificări mai amănunțite ale antecedentelor

[3] Decizia 2004/512/CE a Consiliului din 8 iunie 2004 de instituire a Sistemului de informații privind vizele (VIS) (JO L 213, 15.6.2004, p. 5, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02004D0512-20190611).

[4] Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, 13.8.2008, p. 60, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02008R0767-20231227)).

[5] Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO L 180, 29.6.2013, p. 31, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32013R0604).

solicitanților de vize de scurtă ședere, de vize de lungă ședere și de permise de ședere, îmbunătățirea schimbului de informații între statele membre cu privire la titularii unor astfel de documente și interoperabilitatea deplină cu alte sisteme de informații ale UE.

În temeiul articolului 11 alineatul 1 din Regulamentul (UE) 2021/1134, Comisia urmează să adopte o decizie de stabilire a datei la care încep operațiunile sistemului VIS revizuit. Articolul respectiv stabilește, de asemenea, condițiile care trebuie să fie deja îndeplinite pentru ca prezenta decizie să fie adoptată. Acestea sunt:

- actele de punere în aplicare și actele delegate necesare menționate în prezentul raport au fost adoptate;
- Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) a notificat Comisiei că toate activitățile de testare au fost finalizate cu succes și
- statele membre au notificat Comisiei faptul că au luat măsurile tehnice și juridice necesare.

VIS va face parte din cadrul comun de interoperabilitate instituit prin Regulamentele (UE) 2019/817[6] și (UE) 2019/818[7] ale Parlamentului European și ale Consiliului. Cadrul de interoperabilitate dintre sistemele de informații ale UE[8] a fost instituit pentru ca aceste sisteme și datele lor să se completeze reciproc, având obiectivul general de a îmbunătăți eficacitatea și eficiența controalelor la frontierele externe. Acest lucru va contribui la prevenirea și combaterea imigrației ilegale, precum și la asigurarea unui nivel ridicat de securitate și la îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul vizelor. În acest scop, dezvoltarea tehnică a noilor funcționalități și procese ale VIS ar trebui să fie în deplină concordanță cu cea a celorlalte sisteme de informații ale UE care fac parte din cadru.

Articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/1134 prevede obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului și Consiliului un raport anual privind stadiul pregătirilor pentru punerea deplină în aplicare a regulamentului. Acest lucru se aplică până la adoptarea de către Comisie a deciziei de stabilire a datei de începere a operațiunilor sistemului VIS în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) din regulamentul respectiv. Raportul trebuie să includă informații detaliate cu privire la costurile suportate și informații cu privire la orice risc care ar putea avea un impact asupra costurilor totale.

---

[6] Regulamentul (UE) 2019/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul frontierelor și al vizelor și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 și (UE) 2018/1861 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului (JO L 135, 22.5.2019, p. 27, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02019R0817-20250128).

[7] Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816 (JO L 135, 22.5.2019, p. 85, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02019R0818-20250128).

[8] Sistemul de intrare/ieșire (EES), Sistemul de informații privind vizele (VIS), Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS), Eurodac, Sistemul de informații Schengen (SIS) și Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare ale resortisanților țărilor terțe (ECRIS-TCN).

Primul raport al Comisiei privind stadiul pregătirilor pentru punerea în aplicare deplină a Regulamentului VIS a fost adoptat la 9 februarie 2023[9], al doilea raport fiind adoptat la 18 ianuarie 2024[10]. Întrucât al doilea raport acoperă perioada până la pregătirea sa din noiembrie 2023, acest al treilea raport acoperă perioada cuprinsă între decembrie 2023 și pregătirea sa din noiembrie 2024.

2. Legislația de punere în aplicare a Regulamentului VIS

Regulamentul (UE) 2021/1134 conferă Comisiei mai multe împuterniciri pentru adoptarea actelor de punere în aplicare și a actelor delegate, unele dintre acestea fiind necesare pentru a permite pe deplin eu-LISA să înceapă proiectarea și dezvoltarea noilor funcționalități în contextul arhitecturii generale a sistemului informatic, în special întrucât acest lucru necesită definirea unor specificații tehnice. Alte acte sunt necesare pentru a stabili norme tehnice care să faciliteze utilizarea VIS de către autoritățile competente ale statelor membre și de către agențiile UE relevante.

De la adoptarea Regulamentului (UE) 2021/1134 în 2021, Comisia a organizat 22 reuniuni ale comitetului și 12 grupuri de experți privind sistemul VIS revizuit pentru a discuta cu privire la o serie de proiecte de acte de punere în aplicare și de acte delegate necesare pentru dezvoltarea acestui sistem.

Cele 12 acte de punere în aplicare și acte delegate se află în prezent în diferite etape ale procedurii de adoptare. Șase acte de punere în aplicare și un act delegat sunt deja adoptate în mod oficial, în timp ce trei acte de punere în aplicare și două acte delegate sunt în curs de adoptare. Acest lucru este ilustrat în continuare în tabelul de mai jos:

Tabel 1. Actele de punere în aplicare și actele delegate necesare – situația din noiembrie 2024

Regulament	**Tipul actului**	**Adoptat**	**În curs de adoptare în mod oficial**	**În cadrul comitetului sau al grupului**	**Procedurile nu au fost încă inițiate**
VIS	Delegat	1		2	
	De punere în aplicare	6		3	

Tabelul 2. Actele de punere în aplicare și actele delegate necesare, pentru fiecare act – situația din noiembrie 2024

	Temeiul juridic	**Tipul actului**	**Stare**
1	Articolul 5a	De punere în aplicare	Adoptat
2	Articolul 6 alineatul (5)	De punere în aplicare	Adoptat
3	Articolul 9	Delegat	Adoptat

[9] COM(2023) 66 final.
[10] COM(2024) 13 final.

4	Articolele 9h și 22b	Delegat	*Activitate în curs*
5	Articolul 9j alineatul (2)	Delegat	*Activitate în curs*
6	Articolul 9j alineatul (3)	De punere în aplicare	*Activitate în curs*
7	Articolele 29 și 29a	De punere în aplicare	Adoptat
8	Articolul 45 alineatul (1)	De punere în aplicare	*Activitate în curs*
9	Articolul 45 alineatul (2)	De punere în aplicare	*Activitate în curs*
10	Articolul 45 alineatul (3)	De punere în aplicare	Adoptat
11	Articolele 45c și 45d	De punere în aplicare	Adoptat
12	Articolul 50 alineatul (4)	De punere în aplicare	Adoptat

3. Monitorizarea punerii în aplicare de către statele membre și agențiile UE

Importanța punerii în aplicare la timp a sistemului VIS revizuit este recunoscută la nivelul UE și al statelor membre. De asemenea, toate părțile interesate înțeleg bine interdependențele dintre VIS și dezvoltarea altor sisteme de informații ale UE și a componentelor de interoperabilitate. Pentru a realiza punerea în aplicare deplină și în timp util, Comisia monitorizează punerea în aplicare a Regulamentului VIS revizuit prin diverse măsuri, inclusiv prin reuniuni ale comitetului, ale grupului de experți și ale grupului consultativ, precum și prin reuniuni periodice cu agenții ale UE.

4. Costuri și riscuri

Costurile pentru agențiile UE

Conform informațiilor furnizate de agențiile relevante ale UE, acestea au suportat următoarele costuri legate de punerea în aplicare a sistemului VIS revizuit în perioada noiembrie 2023 - noiembrie 2024:

- eu-LISA a avut un cost total de punere în aplicare de 12,7 milioane EUR.
- Costurile de consultanță și pentru software suportate de Europol s-au ridicat la 0,6 milioane EUR.
- Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă nu a suportat niciun cost.

Costurile suplimentare ale eu-LISA

În timpul punerii în aplicare a sistemului revizuit VIS, s-au identificat noi necesități pe măsură ce proiectul a avansat, eu-LISA fiind nevoită astfel să solicite contractanților săi modificări privind sistemul VIS revizuit. Acest lucru a generat costuri neprevăzute. În plus, aranjamentele contractuale actuale ale agenției includ costuri legate de guvernanța proiectelor și de activitățile transversale care sunt proporționale cu durata contractului. Prin urmare, prelungirea calendarului pentru sistemul VIS revizuit, astfel cum se menționează în secțiunea „Calendarul sistemului VIS revizuit” din acest raport, generează costuri suplimentare.

Costurile suportate de statele membre

Repartizarea orientativă planificată în cadrul programelor IMFV ale statelor membre pentru perioada 2021-2027 privind instituirea, operarea și întreținerea VIS, inclusiv interoperabilitatea acestuia cu alte sisteme informatice la scară largă, este de 103,4 milioane EUR (contribuția UE[11]).

Conform datelor transmise de autoritățile statelor membre privind punerea în aplicare a programelor, contribuția UE la operațiunile selectate (proiecte, acțiuni sau grupuri de proiecte din cadrul programelor în cauză) este de 58,4 milioane EUR[12]. Această sumă reprezintă contribuția la angajamentele autorităților statelor membre pentru operațiunile respective. Aceasta nu corespunde cheltuielilor deja efectuate.

Calendarul sistemului VIS revizuit

Punerea în aplicare a sistemului VIS revizuit în cadrul comun de interoperabilitate și adaptările acestuia în scopul de a-i permite să interacționeze cu celelalte sisteme informatice (de exemplu cu sistemul de intrare/ieșire) implică o serie de modificări aduse sistemului, modificări care generează de fiecare dată o nouă versiune de sistem. Aceste versiuni diferite ale VIS trebuie puse în aplicare succesiv. Interdependența diferitelor sisteme de informații ale UE poate afecta durata anumitor părți ale proiectului de punere în aplicare a noii arhitecturi a sistemelor de informații ale UE în materie de frontiere, migrație și securitate.

Sistemul de informații Schengen reînnoit a intrat în funcțiune în martie 2023. În perioada 19-20 octombrie 2023, Consiliul Justiție și Afaceri Interne a aprobat un calendar revizuit pentru sistemele rămase. Conform acestei foi de parcurs, s-a planificat ca EES să intre în funcțiune în toamna anului 2024, Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) în primăvara anului 2025 și sistemul VIS revizuit în toamna anului 2026, împreună cu arhitectura de interoperabilitate.

Cu toate acestea, ulterior perioadei acoperite de prezentul raport, foaia de parcurs pentru implementarea arhitecturii de interoperabilitate a fost revizuită pentru că s-a amânat intrarea în funcțiune a EES, ceea ce a afectat calendarul pentru sistemul VIS revizuit. În special, Consiliul Justiție și Afaceri Interne a aprobat foaia de parcurs revizuită la 5 martie 2025, conform căreia EES este planificat să înceapă să funcționeze în mod progresiv în octombrie 2025, ETIAS în ultimul trimestru al anului 2026 și sistemul VIS revizuit în 2027.

[11] Sursa: programele statelor membre, cheltuielile planificate în cadrul obiectivului specific 2, politica comună în domeniul vizelor, codul de intervenție 006; sistemul informatic la scară largă, sistemul de informații privind vizele (VIS), noiembrie 2024.

[12] Sursa: Datele transmise de statele membre în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul (UE) 2021/1060, 30 noiembrie 2024.

5. Concluzii

Statele membre, țările asociate spațiului Schengen și agențiile UE își asumă împreună un angajament general de a asigura punerea în aplicare deplină a sistemului VIS revizuit, inclusiv în cadrul mai larg de interoperabilitate al sistemelor de informații ale UE.

Comisia continuă să coordoneze și să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate de toate părțile implicate pentru a asigura disponibilitatea în timp util a sistemului VIS revizuit.